

B

BLAHOŠLAVENSTVÍ

jsou součástí Ježíšova kázání na hoře. Slovo „blahoslavený“ bychom mohli přeložit jako „šťastný“. Ježíš ve svém horském kázání ukázal, jaké jednání a postoje vedou člověka k opravdovému štěstí. Kupodivu je to opak toho, co by lidé na první pohled očekávali a považovali za cestu k úspěchu.

Podle Ježíšových **osmi blahoslavenství** jsou šťastní ti, kdo jsou chudí, plačící, tiší, hladoví a žízniví, milosrdní, kdo mají čisté srdce, šíří pokoj a nebo jsou pronásledováni pro spravedlnost.

Jak je to možné? Příčinou jejich štěstí je totiž Bůh, na kterého zcela spoléhají.

E

EVANGELIUM

je původně řecké slovo, které znamená „dobrá zpráva“ nebo „radostná zvěst“. Evangelium je dobrou zprávou o Ježíši Kristu, Božím Synu, jeho životě, učení, utrpení, smrti a zmrtvýchvstání.

V Písmu svatém Nového zákona máme **čtyři evangelia**. Jejich autory jsou evangelisté Matouš, Marek, Lukáš a Jan. Píší o tom, co s Ježíšem sami zažili, nebo co vyprávěli apoštolé či první křesťané.

Texty evangelií vznikaly zhruba od roku 50 do roku 100. Pro křesťany jsou stále živým Božím slovem, které promlouvá do každé situace našeho života.

Vydává Katechetické centrum Biskupství brněnského jako přílohu Katechetického věstníku č. 10/2005-06. Návod na zhotovení obalu pro tyto kartičky byl uveřejněn v čísle 1-2/05-06. Kartičky stříhejte podél čar. Písmena nebudou vždy navazovat přesně podle abecedy, některá budou i vícekrát.

L

LITURGICKÝ ROK

(neboli rok církevní) je časovým obdobím, kdy církev oslavuje základní události dějin spásy.

Důležitým prvkem liturgického roku jsou **neděle**, protože každá neděle je oslavou Ježíšova zmrtvýchvstání.

Liturgický rok má dva hlavní okruhy: **velikonoční okruh** je složen z doby postní a velikonoční; **vánoční okruh** zahrnuje dobu adventní a vánoční. Čas mezi těmito dvěma liturgickými okruhy vyplňuje **liturgické mezidobí**.

Během liturgického roku slavíme také celou řadu památek, svátků a slavností Panny Marie a svatých.

M

MODLITBA

je myšlenka, slovo nebo zpěv, kterými se člověk obrací k Bohu a naslouchá mu. Modlitba může být prováděna určitými gesty (např. sepnuté dlaně) nebo postoji (např. klečení).

Člověk se může modlit sám nebo společně s druhými. Modlitba mívá podobu klanění, chvály, díky, proseb či přimluv. Nejznámější modlitbou, která spojuje všechny křesťany, je modlitba Páně – **Otče náš**. Pochází od samotného Ježíše.

V životě věřícího člověka neexistuje situace, kdy by se nemohl modlit. Bůh je člověku vždycky blízko a už jen vzpomínka na něj může být modlitbou.

Čím jsou jednotlivá evangelia charakteristická?

- Matouš:** Psal pro Židy; snažil se ukázat, že Ježíš je Mesiáš, na němž se naplňuje Starý zákon.
- Marek:** Doprovázel na cestách apoštola Petra. Jeho evangelium je nejkratší a nejstarší; obrací se spíše k pohanům.
- Lukáš:** Byl Řek a pocházel ze Sýrie. V jeho evangeliu vyniká Boží milosrdenství a láska k chudým a hříšníkům.
- Jan:** Jeho evangelium je nejmladší a jiné než tři předchozí. Obsahuje hodně symbolických a teologických vyjádření.

Víte, že...

- každý evangelista má svůj symbol? (Matouš: člověk, Marek: lev, Lukáš: býk, Jan: orel)
- evangeliím Matouše, Marka a Lukáše říkáme synoptická? (Mají mnoho společného.)
- všechna evangelia byla napsána v řečtině, pouze část Matoušova evangelia možná nejprve v aramejštině?
- existují i evangelia, která do Písma svatého nepatří? (Říkáme jim apokryfní evangelia.)

K zamyšlení:

Máš nějakou oblíbenou větu z evangelia? Kterou?

Znáš Ježíšova blahoslavenství?

*Blahoslavení chudí v duchu,
neboť jejich je nebeské království.
Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni.
Blahoslavení tiší,
neboť oni dostanou zemi za dědictví.
Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti,
neboť oni budou nasyceni.
Blahoslavení milosrdní,
neboť oni dojdou milosrdenství.
Blahoslavení čistého srdce,
neboť oni budou vidět Boha.
Blahoslavení tvůrci pokoje,
neboť oni budou nazváni Božími syny.
Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni
pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království.
Mt 5,3-12*

Víte, že...

- v Bibli se mnoho důležitých událostí stalo na hoře? Například: na hoře Sinaj dal Bůh lidem prostřednictvím Mojžíše Desatero a na Hoře blahoslavenství dává Ježíš, Boží Syn, nová pravidla, která jsou mnohem dokonalejší než ta starozákonní.
- Ježíšovo horské kázání zapsali dva evangelisté – Matouš a Lukáš? (Mt 5,1-7,29; Lk 6,20-49)

Úkol:

Přečti si alespoň část horského kázání v Mt 5.

Text této strany je vhodný pro starší školní věk. Pro mladší školní věk můžeme nakopírovat pouze přední stranu. Zadní strana pak skýtá prostor pro vlastní kreativitu katechetů a dětí k danému heslu.

Modlitba Páně:

*Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno tvé.
Přijď království tvé.
Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.
Amen. (Podle Kancionálu)*

- Modlitba věřícího křesťana směřuje k Bohu, který je pramenem všeho dobra.
- Někdy se v modlitbě obracíme i k Panně Marii (Zdrávas Maria; růženec), andělům a svatým. Tato modlitba je vlastně prosbou o přímluvu u Boha.
- Nejcennější modlitbou ve společenství církve je slavení eucharistie (mše svatá).
- Důležitými prameny modlitby jsou Boží slovo a liturgie.

Víte, že...

Ježíš varoval před jistým způsobem modlitby? Chcete-li zjistit, co to bylo za modlitbu, přečtěte si Mt 6,5-8.

Úkol:

Nakresli si časovou čáru zobrazující jeden tvůj den. Zakresli na ni, kolik času věnuješ spánku, jídlu, odpočinku, škole, různým aktivitám, a kolik modlitbě.

Liturgický rok a jeho doby:

Liturgická barva:

- Doba adventní:** *fialová*
Příprava na oslavu Ježíšova narození a na jeho druhý příchod na konci světa. Má 4 neděle, které předcházejí Vánocům. První nedělí adventní celý liturgický rok začíná.
- Doba vánoční:** *bílá*
Slavíme Ježíšovo narození. Trvá od Narození Páně do neděle Křtu Páně.
- Liturgické mezidobí (1. část):** *zelená*
Trvá od pondělí po Křtu Páně do úterý před Popeleční středou.
- Doba postní:** *fialová*
Příprava na Velikonoce; je to doba pokání a obrácení. Začíná Popeleční středou a trvá do Bílé soboty (40 všedních dní + postní neděle).
- Velikonoční triduum (trídení):**
Zelený čtvrtek: ustanovení eucharistie *bílá*
Velký pátek: Ježíšovo utrpení a smrt *červená*
Bílá sobota: Ježíšovo tělo leží v hrobě
- Doba velikonoční:** *bílá*
Radujeme se z toho, že Ježíš zvítězil nad smrtí. Trvá 50 dní – od Zmrtvýchvstání Páně po Soslání Ducha Svatého. *bílá*
- Liturgické mezidobí (2. část):** *zelená*
Trvá od pondělí po Soslání Ducha Svatého až do soboty po slavnosti Ježíše Krista Krále.